

განმარტებითი გარატი

აჭარის ა.რ. საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ შ.კ.ს „პროექტ“-თან გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, გაცემული დავალების საფუძველზე ჩატარებული საკვლევაძიებო სამუშაოების შედეგად, შედგენილ იქნა ქედის მუნიციპალიტეტში ს/გზა „ცხმორისი-ზედა ცხმორისი“ კმ0+000-კმ2+745 ა/ბეტონის საფარის მოწყობა სიგრძით 2.745კმ მონაკვეთებზე ასფალტობეტონის საფარის მოწყობის საპროექტო-სახარჯოაღრიცხვო დოკუმენტაცია.

საპროექტო დოკუმენტაცია დამუშავებულია 2019 წლის აგვისტოს თვეში, საკვლევაძიებო სამუშაოები ჩატარებულია თანამედროვე ტექნიკის GPS, ელექტრონული ტაქტომეტრის LEICA და გეოდეზიური სისტემის „WGS1984 UTM37“-ის გამოყენებით. საპროექტო დოკუმენტაცია დამუშავებულია საველე საკვლევაძიებო მასალების საფუძველზე ავტომატიზირებული პროექტირების სისტემის „AutoCAD CIVIL 3D 2017“ გამოყენებით.

პროექტის შესადგენად საიუნიონო-გეოლოგიური ვიზუალური კვლევა ჩატარდა 2019 წლის სექტემბრის თვეში. გარდა ამისა, შესწავლილ იქნა ამ ტერიტორიაზე წარმოებული გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური და საიუნიონო-გეოლოგიური საფონდო მასალები, რის საფუძველზეც შედგენილ იქნა რაიონის მოკლე საიუნიონო-გეოლოგიური დახასიათება.

mSeneblobis raionis bunebrivi pirobebi

hava

კლიმატური მონაცემები აღებულია საქართველოს სამშენებლო კლიმატოლოგიური ნორმიდან - პნ01.05-08, მეტეოსადგურ „ხულოდან“, რომელიც ყველაზე ახლოსაა საპროექტო ტერიტორიასთან. აღნიშნული ნორმის ცხრილებში მოცემული ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, საპროექტო გზის განლაგების ტერიტორია მიეკუთვნება II^o ქვერაიონს. კლიმატური მახასიათებლები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში.

ცხრილი 1 კლიმატური ქვერაიონის ძირითადი კლიმატური მახასიათებლები

კლიმატური რაიონი	კლიმატური ქვერაიონი	იანვრის საშუალო ტემპერატურა °C	ივლისის საშუალო ტემპერატურა, °C	ივლისის ფარდობითი ტენიანობა, %
II	II ^o	-5-დან -23-მდე	+21-დან +25-მდე	-

ცხრილი-2. ჰაერის ტემპერატურა და ტენიანობა

№	კლიმატური მახასიათებლები	თვეების მიხედვით												წლიური
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	ჰაერის საშუალო ტემპერიდან წლიური ტემპერატურა, 0 ^o	0,9	1,7	4,6	9,4	14,2	15,5	18,6	19,4	16,2	13,3	7,8	3,6	10,4

2	ჰაერის ტემპერატურის აბსოლუტური მინიმუმი, ${}^{\circ}\text{C}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-18
3	ჰაერის ტემპერატურის აბსოლუტური მაქსიმუმი, ${}^{\circ}\text{C}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39
4	ყველაზე ცხელი თვის საშუალო მაქსიმუმი, ${}^{\circ}\text{C}$	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-
5	ჰაერის ტემპერატურის ამპლიტუდა ${}^{\circ}\text{C}$	6,8	6,9	9,3	10,9	11,2	10,9	9,7	10,2	10,9	9,6	7,9	6,5	-
6	ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა, %	69	69	68	64	66	72	77	75	74	70	66	65	70

ცხრილი-3 ნალექების რაოდენობა და თოვლის საფარი

ნალექების რაოდენობა წელიწადში, მმ	ნალექების დღედამური მაქსიმუმი, მმ	თოვლის საფარის წონა, კპა	თოვლის საფარის დღეთა რიცხვი
1228	133	1.69	93

ცხრილი-4 ქარის წნევის ნორმატიული მიშვნელობები

W_0 5 წელიწადში ერთხელ, კპა	W_0 15 წელიწადში ერთხელ, კპა
0.23	0.23

ცხრილი-5 ქარის უდიდესი სიჩქარე, შესაძლებელი 1, 5, 10, 15, 20 წელიწადში ერთხელ, მ/წმ

1 წელიწადში	5 წელიწადში	10 წელიწადში	15 წელიწადში	20 წელიწადში
14	18	19	20	21

orografia da hidrografia

საკვლევი რაიონის მთავარი ოროგრაფიული ელემენტებია არსიანის (3007მ) და ქედების (2646 მ) ქედები და მათი განშტოებები

რაიონის მთავარი ჰიდროგრაფიული ელემენტებია მდ. აჭარისწყალი და მდ. ქვაბლიანი თავისი შენაკადებით ორივე მხრიდან. მდინარეები შერეული საზრდოებისაა, იკვებებიან წყიმის, თოვლისა და მიწისქვეშა წყლებით. წყალდიდობა იცის გაზაფხულსა და შემოდგომაზე, წყალმცირობა ზამთარში და ზაფხულში.

niadagebi da mcenareuloba

საკვლევ რაიონში ძირითადად გავრცელებულია ტყის ყომრალი და ღია ყომრალი ნიადაგები, სუბალპურ და ალპურ ზონებში კი მთის მდელოს კორდიანი და კორდიან-ტორფიანი ნიადაგებია. ნიადაგები მცირე სისქისაა, ზოგან ინტენსიური ეროზიული მოქმედების შედეგად ფერდებზე სრულად ჩამორეცხილია. მდინარეთა გასწვრივ გვხვდება ალუვიური ნიადაგები.

შკაფიოდ გამოხატულია მცენარეული საფარის სიმაღლებრივი ზონალურობა. მთების შუა სარტყლის ტყებში ჭარბობს მუხა, რცხილა, წაბლი, ფიჭვი. ბუჩქნარიდან და მუჩქებიდან უმეტესად გავრცელებულია სიმშრალის მოყვარე ფორმები. ზედა სარტყლის ტყები შექმნილია ნაძვნარ-სოჭნარით, აღმოსავლეთ ნაწილში ურევია კავკასიური ფიჭვი, არყნარები. ქვეტყებში ბევრია მოცვი, ასკილი. უფრო ზემოთ სუბალპური ტყები, მაღალალახეულობა და მდელოებია, ხოლო თხემურ ნაწილში – ალპური მდელოები.

geologiuri agebuleba

საკვლევი რაიონის გეოლოგიურ აგებულებაში მონაწილეობას იღებენ ძირითადად შუა ეოცენური ვულკანოგენური (ფლეშური) წყებებით და მეოთხეული ასაკის ნალექები, რომლებიც ლითოლოგიურად წარმოდგენილნი არიან კონგლომერატებით, ქვიშაქვები, ტუფ-ქვიშაქვებით და სხვა. მეოთხეული ნალექები წარმოდგენილნი არიან ახალგაზრდა ალუვიონით, პროლუვიური და დელუვიური ნალექებით (თიხნარები, რიყნარი, ქვიშები, თიხები და სხვა).

geomorfologia

საკვლევი რაიონის ტერიტორია ხასიათდება მთისწინეთი დაბალ და საშუალო მთიანი და მაღალმთიანი რელიეფის შეთანხმებით. ვრცელი ტერიტორია დანაწევრებულია მდინარეთა ღრმა ეროზიული ხეობებით. დამახასიათებელია მეწყერები, ზვავები და ღვარცოფები. ქედების თხემურ ნაწილში არის მოსწორებული ზედაპირები, ასევე შთენილი კლდოვანი ფორმები. საკვლევ რაიონში რელიეფის ახლადწარმოქმნილი ფორმები არ შეინიშნება.

hidrogeologia

საკვლევი რაიონი ჰიდროგეოლოგიური თვალსაზრისით საკმაოდ მდიდარია. მრავლად არის სასმელად გამოსაყენებელი წყლები. მიწისქვეშა წყლების ფორმირება მრავალ პირობაზეა დამოკიდებული, მათ ცვალებადი რეჟიმი აქვთ. არ გამოიჩინიან აგრესიულობით ბეტონის მიმართ. მიწისქვეშა წყლები იკვებებიან ძირითადად ზედაპირული და ფილტრაციული წყლებით.

sakvlevi raionis sainJinro-geologiuri pirobebi

საკვლევი ტრასა გეომორფოლოგიურად გადის საშუალომთიანი და გორაკ-ბორცვიანი ზონის ქვემო ნაწილებში. ტრასა საინჟინრო-გეოლოგიური თვალსაზრისით აგებულია შემდეგი გრუნტებით:

- თიხნარები 15%-მდე ღორღისა და მონატეხების ჩანართებით: 33° -III-1:1.5, $\gamma=1.75$ $\text{გ}/\text{მ}^3$, $\varphi=20^{\circ}$, $C=0.1 \text{ კგ}/\text{მ}^2$, $R=3 \text{ კგ}/\text{მ}^2$

ტრასის გასწვრივ, მარჯვენა მხარეს, ზოგ ადგილას შეინიშნება

ძირითადი ქანების – კონგლომერატებისა და ქვაშაქვების მორიგეობის საკმაოდ მასიური გაშიშვლებები.

ისეთი თანამედროვე ფიზიკო-გეოლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური პროცესები და მოვლენები, რომლების გაართულებდნენ გზის მშენებლობას, საკვლევ რაიონში არ არის გავრცელებული, თუ არ ჩავთვლით საკმაოდ ინტენსიურ ეროზიულ პროცესებს.

ახალი წყალგამტარი მილის მოწყობის ადგილების საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები დამაკმაყოფილებელია.

გეგმა

გზა ხასიათდება ხშირი მოხვევის კუთხეებით, რომელთა რადიუსები მიღებულია ადგილზე არსებული პირობების შესაბამისად და არ იცვლება, მე-V კატეგორიის ტექნიკური პირობებს ნაწილობრივ აკმაყოფილებს. საპროექტო მონაკვეთზე გზის გეგმიური მიმართულება უცვლელია.

გრძივი პროფილი

გრძივი და განივი პროფილები დაპროექტებულია არსებული პირობების შესაბამისად. გათვალისწინებულია სახელმძღვანელო ნიშნულები გზის სამოსის კონსტრუქციის მიხედვით, ხასიათდება აღმავალი და დაღმავალი გრძივი ქანობებით, რაც მე-V კატეგორიის ტექნიკურ პირობებს ნაწილობრივ აკმაყოფილებს.

მიწის ვაკისი

მიწის ვაკისი განთავსებულია ძირითადად დასახლებულ ფერდობზე, გზის მიმდებარედ საკარმიდამო ნაკვეთებია. კიუვეტები მოსაწყობია, ვაკისის სიგანე ძირითადად $d=0.5\text{d}$ 3 ადგილზე საერთო სიგრძით 28.0 გრძ.მ, ლითონის მილების $d=1.0\text{d}$ 2 ადგილას საერთო სიგრძით 17.0 გრძ.მ, საპროექტო მონაკვეთზე კიუვეტის წყლების აცილებისათვის დამატებით გათვალისწინებულია ანაკრები რკ-ბეტონის კიუვეტების კვეთით $0.4X0.4\text{d}$ მოწყობა 15-ადგილას საერთო სიგრძით 945 გრძ.მ, საიდანაც 289.0 გრძ.მ. დახურულია ლითონის ცხაურით.

გზის სამოსი

სავალი ნაწილი ძირითადად ხრეშოვანი საფარია, გადარეცხილია და დაფარული ფერდობებიდან ჩამოცვენილი გრუნტებით, განივი და გრძივი პროფილები მოლიანად დარღვეულია.

პროექტით გათვალისწინებულია საგზაო სამოსის კონსტრუქცია 2 ტიპი:

ტიპი 1:

- შემასწორებელი ფენის მოწყობა წვრილმარცვლოვანი მკვრივი ღორღოვანი ცხელი ასფალტობეტონისაგან სისქით 3 სმ
- საფარის ზედა ფენის მოწყობა წვრილმარცვლოვანი მკვრივი ღორღოვანი ცხელი ასფალტობეტონისაგან სისქით 5 სმ

ტიპი 2:

- საფუძვლის ქვედა ფენა ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევით სისქით 15სმ.
- საფუძველი ფრაქციული ღორღლით (0-40) სისქით 12სმ.
- საფარის ქვედა ფენის მოწყობა მსხვილმარცვლოვანი ფორმოვანი ღორღოვანი ცხელი ასფალტობეტონისაგან სისქით 5 სმ
- საფარის ზედა ფენის მოწყობა წვრილმარცვლოვანი მკვრივი ღორღოვანი ცხელი ასფალტობეტონისაგან სისქით 5 სმ

მიერთებებზე და შესასვლელებზე გათვალისწინებულია:

- საფუძველი ფრაქციული ღორღლით (0-40) სისქით 12სმ.
- საფარის ქვედა ფენის მოწყობა მსხვილმარცვლოვანი ფორმოვანი ღორღოვანი ცხელი ასფალტობეტონისაგან სისქით 5 სმ

- საფარის ზედა ფენის მოწყობა წვრილმარცვლოვანი მკვრივი დორდოვანი ცხელი ასფალტობეტონისაგან სისქით 4 სმ

მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად გათვალიწინებულია ლითონის დამცავი ზღუდარების მოწყობა 1033.0 გრძ.მ.

საფალი ნაწილის პორიზონგალური მონიშვნა ხორცილდება საგზაო ნიშანსადები საღებავით, გაუმჯობესებული შუქდამაბრუნებელი მინის ბურთულაკებით ზომით 100-600 მკმ, (ГОСТ 23457-86, ISO 9001, EN 1436, EN 1471, EN 1423, EN 1424 სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით). საგზაო მონიშვნის დატანისათვის საჭიროა მოსანიშნი ზედაპირის გასუფთავება, მორეცხვა და გაშრობა. საღებავის დატანისას ჰაერის და საფარის ტემპერატურა უნდა იყოს არანაკლები +10°C და არაუმეტესი +35°C, ჰაერის ტენიანობა არაუმეტეს 75%. საღებავის ტექნიკური მახასიათებლები უნდა აკმაყოფილებდეს ევროსტანდარტების მოთხოვნებს, პქონდეს ხარისხის ნიშანი, გამოირჩეოდეს ცვეთისადმი მდგრადობით და მაღალი შუქამრეკლადობით. საგზაო მონიშვნის დატანისათვის საჭიროა წინასწარი მონიშვნა, რითაც გათვალისწინებულია - საკონტროლო წერტილების განსაზღვრა, ზონარის გაჭიმვა და საკონტროლო წერტილების მონიშვნა, რომელიც აფიქსირებს პროექტით გათვალისწილებულ მოსანიშნი ხაზის და სიმბოლოების ადგილმდებარეობას. წინასწარი მონიშვნის დატანა აუცილებელია დაიწყოს დერმული ხაზით, შემდგომ დააჭვო გვერდითი ხაზები, რომელიც ყოფს სამოძრაო ზოლებს. მონიშვნის მხედველობის გაზრდისათვის და უკეთესი შუქდამაბრუნებელი ეფექტის მისაღებად საღებავის წასმიდან არაუგვიანეს 10 წამისა უნდა მოხდეს შუქდამაბრუნებელი ბურთულაკების მოყრა.

შესასრულებელი სამუშაოები უნდა იყოს ორგანიზებული გამოყენებული მასალების, სამშენებლო მანქანებისა და რესურსების შესაბამისად, ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნით. მშენებლობის ხანგრძლივობის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით, რეკომენდირებულია სამუშაოების კომპლექსური მექანიზმებით და საეციალიზირებული საწარმოო ბრიგადებით შესრულება. შრომის ორგანიზაციის და ანაზღაურების თანამედროვე მეთოდებისა და ფორმების გამოყენება.

სამუშაოები უნდა შესრულდეს СНиП 3.06.03-85 –ის „საავტომობილო გზები“ და პროექტში წარმოდგენილი „სპეციფიკაციების“ მოთხოვნათა შესაბამისად.

აუცილებელია გზის რეაბილიტაციის დროს მოძრაობის ორგანიზაცია და საგზაო სამუშაოების წარმოების ადგილების შემოფარგვალა, შესრულდეს მოძრაობის ორგანიზაციისა და საგზაო სამუშაოების წარმოების ადგილების შემოფარგვლის ინსტრუქციის BCH 37-84 –ის შესაბამისად. სამუშაოების დაწყების და დამთავრების სავარაუდო დრო და რეკომენდირებული თანმიმდევრობა მოცემულია კალენდარულ გრაფიკზე. მშენებლობის დამთავრების შემდეგ სრულდება სამშენებლო ტერიტორიის კეთილმოწყობის სამუშაოთა სრული კომპლექსი. გზის შეკეთების დროს აუცილებელია მოქმედი სტანდარტებთა და ნორმებით ხელმძღვანელობა, მათი მოთხოვნების შესრულება შრომის დაცვასა და უსაფრთხოების ტექნიკაში. გზაზე მომუშავენი უზრუნველყოფილი უნდა იყვნენ ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით და აგრეთვე უნდა სრულდებოდეს საერთო კოლექტიური დაცვის დონისძიებებიც.

აუცილებელია უსაფრთხოების ტექნიკის, საწარმოო სანიტარიისა და ხანძარსაწინააღმდეგო მოქმედი წესების, ნორმებისა და ინსტრუქციების დაცვა. გზის საფალი ნაწილის რეაბილიტაციის სამუშაოების წარმოებისას, ცემენტობეტონის საფარის მოწყობის სამუშაოებში შედის საფარის ქვეშ საფუძვლის საგულდაგულოდ მომზადებას.